

УДК 378. 14. 014. 13

INTRODUCTION OF DISTANCE LEARNING IN THE TRAINING OF A SOCIAL WORKER

ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Krikunova O/Крикунова О.В.

teacher /викладач

Sidorchuk L /Сидорчук Л.П.

teacher /викладач

*Municipal Institution" Uman Taras Shevchenko Professional College of
Education and Humanities of Cherkasy Regional Council" 33, Nebesna Sotnia, 20300*

*КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
ім.Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради» вул. Небесної сотні, 33, 20300*

Анотація. У статті висвітлено вибір при розгляді питань організації дистанційного навчання у педагогічних закладах вищої освіти, зумовлений необхідністю визначення шляхів ефективного впровадження системи дистанційного навчання у педагогічному закладі освіти. Виокремлено характеристики засобів інформації, які використовуються у дистанційному навчанні. Визначено вплив дистанційного навчання на підготовку майбутніх фахівців.

Ключові слова: дистанційне навчання, студенти.

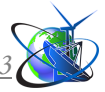
Вступ.

За останні роки розвиток інформаційних технологій зробив актуальною проблему модернізації системи освіти. Суть такої модернізації найбільше відбився у концепції дистанційної освіти, яка, завдяки Інтернету, охоплює та стає найважливішим фактором розвитку вищої освіти.

Основний текст.

Розвиток освітньої системи в Україні, як зазначається у державних документах, повинен призвести до:

- появи нових можливостей для оновлення змісту навчання та методів викладання дисциплін і розповсюдження знань;
- розширення доступу до всіх рівнів освіти, реалізації можливості її одержання для великої кількості молодих людей, включаючи тих, хто не може навчатись у вищих навчальних закладах за традиційними формами внаслідок браку фінансових або фізичних можливостей, професійної зайнятості, віддаленості від великих міст, престижних навчальних

зкладів тощо;

- реалізації системи безперервної освіти, включаючи загальносередню, довузівську, вищу та післядипломну;
- індивідуалізації навчання при масовості освіти [1].

Навчальні заклади освіти без широкого застосування дистанційного навчання не зможуть перемагати в конкурентній боротьбі на ринку освітніх послуг та забезпечити на сучасному рівні підготовку кваліфікованих фахівців. Використання технологій дистанційного навчання відкриває нові можливості перед педагогічною освітою, оскільки:

- ✓ гармонійно поєднуються логічний та образний способи засвоєння інформації, що підвищує ефективність освітнього процесу;
- ✓ активізується та індивідуалізується процес навчання, засвоєння знань та навичок, які усувають шаблонізацію та надлишок зайвої для конкретної особистості інформації;
- ✓ скорочується процес оновлення знань, що полегшує адаптацію людини до світу, який стрімко змінюється;
- ✓ формується всесвітній науковий, культурний та освітній простір, що полегшує процес міжнародного спілкування.

На думку О. Журавльової, Б. Крука та О. Соломіної, організація дистанційного навчання можлива за умови певного забезпечення:

- програмно-технічного;
- правового;
- маркетингового;
- методичного;
- фінансового;
- матеріально-технічного;
- організаційного управління процесом [1].

Звичайно, є багато аспектів, важливих для організації дистанційного навчання, проте ми акцентуємо увагу на управлінському. Такий вибір при розгляді питань організації дистанційного навчання у педагогічних вищих навчальних закладах зумовлений необхідністю визначення шляхів ефективного впровадження системи дистанційного навчання у педагогічному закладі освіти.

У „Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні” дано визначення ключового поняття]: дистанційна освіта – це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірньою, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за

технологіями дистанційного навчання[2].

Технології дистанційного навчання складаються з педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання.

Педагогічні технології дистанційного навчання – це технології опосередкованого активного спілкування викладачів зі студентами з використанням телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи студентів з структурованим навчальним матеріалом, представленим у електронному вигляді.

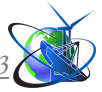
Інформаційні технології дистанційного навчання – це технології створення, передачі і збереження навчальних матеріалів, організації і супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку [2].

Отже, технології дистанційного навчання можуть використовуватись не тільки в дистанційній освіті, а й в інших формах навчання: очній, заочній, екстернаті; крім того – в окремих дисциплінах або блоках дисциплін, що призначені для підвищення освітнього рівня чи кваліфікації окремих осіб та груп студентів.

Д. Коумі виокремлює характеристики засобів інформації, які використовуються у дистанційному навчанні:

- *наявність символної системи* (презентаційні атрибути) – тип символів, що використовують у засобах інформації для спілкування: текст, анімація, звук тощо;
- *доступність*. Сюди входять необхідні ресурси та вартість, уміння і навички, необхідні для ефективного використання;
- *контроль*. Як впливає засіб на студента, шляхи роботи із засобами інформації;
- *реактивність*. Підтримка активності студентів засобами інформації (внутрішня активність);
- *інтерактивність*. Дії студента для отримання зворотного зв'язку від засобу інформації;
- *адаптивність*. Засіб інформації як забезпечення ситуацій індивідуальних потреб.

Аналіз наукової літератури дає можливість з'ясувати, що засоби інформації можуть бути кваліфіковані за принципом взаємодії з ними студента як:

- ✓ презентаційні;
- ✓ доставки;
- ✓ взаємодії (або інтерактивні).

Презентаційні технології містять такі засоби інформації: книги та друковані матеріали; електронні тексти та публікації; комп'ютерні навчальні програми; мультимедіа; телебачення; радіо; віртуальна реальність та моделювання; електронні підтримуючі системи [1].

Технології доставки (синхронні та асинхронні) містять такі інформаційні носії: радіотрансляція; аудіокасети; телетрансляція; відеокасети; CD-ROM; DVD (цифрові відеодиски); Інтернет, інтранет. Технології взаємодії містять: телеконференції; електронну пошту; групову мережу; інтерактивні комп'ютерні програми [1].

Важливо відзначити, що дистанційне навчання не зводиться до механічної передачі навчального матеріалу за допомогою тих, чи інших комунікаційних засобів та сучасних систем мультимедіа, хоч це й важлива ланка системи. Обов'язковим елементом дистанційного навчання, що відрізняє його від заочної форми, є постійне спілкування та активна спільна діяльність людини, яка навчається, та викладача-тьютора (за допомогою електронної пошти, різноманітних специфічних технологій: форум, чат, icq, Skype та ін.).

Проблема тьюторства для вітчизняної науки є досить новою, і хоча в цьому напрямі ведуться активні наукові розвідки, вона ще не знайшла достатнього висвітлення в сучасних дослідженнях [2].

Зміна пріоритетів освітньої діяльності спричиняє зміни у виконанні професійних завдань тьютора. Сьогодні він реалізує: функцію консультанта, яка виявляється в інформуванні, порадах студентам, інформаційній підтримці навчання; функцію менеджера, що реалізується в керівництві та мотивації студентами, консультаціях і комунікаціях зі студентами; функцію фасилітатора, яка відтворюється в налагодженні та підтримці інформаційних зв'язків і взаємодії між студентами та іншими учасниками системи дистанційної освіти, в урегулюванні [2].

Для організації дистанційного навчання студентів у педагогічному університеті необхідно підготувати студентів та викладачів до використання технологій дистанційного навчання, сформувати у них певні навички та уміння, причому, з огляду на специфіку педагогічного навчального закладу, у викладачів та студентів формуються навички й тих, хто навчається, й тих, хто

навчає.

На даному етапі важливу роль відіграє діяльність структурних підрозділів закладів вищої освіти та конкретних відповідальних осіб, які здійснюють управління процесом підготовки динамічної електронної системи. Від виваженості цілей роботи, чіткої координації заходів та дій залежить продуктивність діяльності викладачів і студентів у напрямі наповнення дистанційної системи електронними курсами.

Висновки.

Отже, впровадження дистанційного навчання в процес підготовки майбутніх фахівців це складний процес, що:

- ✓ містить конкретні етапи, мету, завдання, результат;
- ✓ передбачає відповідну взаємодію викладачів і студентів;
- ✓ застосує потенціал інформаційно-навчального середовища у процесі професійної підготовки у закладі вищої освіти;
- ✓ передбачає подальшу постійну взаємодію викладача і студента.

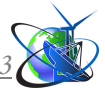
Дієвість усіх цих процесів, на нашу думку, залежить від ефективності управління, яке повинно забезпечуватися на усіх етапах реалізації завдань дистанційного навчання.

Література:

1. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. – К. : КПІ, 2000. – Режим доступу: <http://udec.ntu-kpi.kiev.ua/udec.nsf/Documentukr?OpenPage>.
2. Комарницька З. Актуальність діяльності тьютора в умовах інформатизації вищої професійної освіти /Зорина Комарницька //Формування компетентного фахівця в умовах освітнього середовища вищого навчального закладу : матеріали Всеукраїнського науково-методичного семінару (м. Умань, 12 квітня 2013 р.). – Умань: ПП Жовтий О. О., 2013. – С.131–133.

Literature:

1. The concept of distance education in Ukraine. - K.: КПІ, 2000. - Режим доступа: <http://udec.ntu-kpi.kiev.ua/udec.nsf/Documentukr?OpenPage>.
2. Komarnytska Z. The relevance of the tutor in terms of informatization of higher professional education / Zoryna Komarnytska // Formation of a competent specialist in the educational environment of higher education: materials of the All-Ukrainian scientific-methodical seminar (Uman, April 12, 2013). - Uman: PP Zhovtiy OO, 2013. - P.131–133.

Abstract. *The article highlights the choice when considering the organization of distance learning in pedagogical institutions of higher education, due to the need to determine ways to effectively implement the system of distance learning in a pedagogical institution of higher education. The characteristics of the means of information used in distance learning are singled out. The influence of distance learning on the training of future specialists is determined.*

Key words: *distance learning, students.*